

چرا مسابقه UT-TED برگزار می‌شود؟

برداشت از واژه‌ی علم در این سیاست نشان‌دهنده‌ی عدم شناخت بیشتر سیاست‌گذاران این حیطه درباره‌ی این موضوع است. علم (Science) در معنای اصطلاحی روشی است نظام‌مند درباره‌ی نگرش انسان به طبیعت که با روش‌های معین به دست می‌آید و هدف آن برقراری رابطه‌ی میان پدیده‌هاست. در یک نگاه کلی این مفهوم به دو قسمت تقسیم می‌شود. علم محض (Pure Science) و علم کاربردی (Applied Science). در علم کاربردی، از دانش علمی موجود برای ایجاد و توسعه استفاده می‌شود. در این بخش، اختراعات و فناوری‌های نوین شکل گرفته که در نهایت می‌توانند باعث بهبود رفاه در جامعه شده و منجر به تولید محصول شود. نکته‌ی مغفول در این تعاریف، عدم توجه به علم محض است. علاوه بر اینکه داده‌های موردنیاز برای انجام تحقیق و کاربردی سازی از دل این بخش بیرون می‌آیند، این بخش ارضا حس کنجکاوای انسان در ارتباط با پدیده‌ها را موجب می‌شود. با استفاده از این مفهوم، می‌توان علاقه‌مندی و توجه عمومی را به علم جلب کرد؛ اما این ارتباط با جامعه چگونه باید شکل بگیرد؟

تصور خود را از فردی به نام دانشمند (Scientist) تغییر دهید. دانشمند دیگر فقط فردی با لباس آزمایشگاهی و مشغول به کار در آزمایشگاه نیست. یک دانشمند می‌تواند در حوزه‌ی توسعه و به معنای فردی که در توسعه‌ی محصول یا روش یا ایده‌ای که در نهایت منجر به تغییر در حیطه‌ی مشخص خود شود، به‌عنوان دانشمند توسعه‌دهنده شناخته شود. در یکی از تعاریف انواع دانشمند، مفهومی به نام مروج علم (Communicator Scientist) وجود دارد. یک مروج علم می‌تواند از طریق تلویزیون، رادیو، روزنامه و یا از سایر روش‌های ارتباطی با جامعه ارتباط برقرار کند و فهم عمومی از علم، انتقال ایده‌ها و یافته‌های علمی و یا تصحیح گزاره‌های علمی رواج یافته به صورت نادرست در جامعه را انجام دهد.

در کشور عزیزمان ایران، با گسترش دسترسی عامه‌ی مردم به رسانه‌های ارتباطی، لزوم وجود این نوع دانشمند بیش‌ازپیش احساس می‌شود. مخاطبین به‌صورت دائمی در معرض اخبار غیرعلمی و شبه‌علمی قرار گرفته و جامعه‌ی دانشگاهی نیز در مواردی نمی‌تواند تفکیکی میان این اخبار انتشار یافته و واقعیات علمی داشته باشد.

برگزاری مسابقه UT-TED تلاشی از جانب برخی دانشجویان علاقه‌مند به این حوزه برای جلب توجه دانشگاهیان و عامه‌ی مردم به ترویج علم و دانش و همچنین ارتقای سطح کیفی علاقه‌مندان به ترویج علم برای پررنگ‌تر شدن تلاش آنان جهت فعالیت در این حیطه است.

امین صادقی

دانشجوی کارشناسی ارشد بیماری‌شناسی گیاهی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران و دبیر رویداد UT-TED

شمار مقالات ایرانی از هزار مقاله در سال ۱۹۹۷ به بیش از پنجاه‌هزار مقاله در سال ۲۰۱۸ رسیده که سهم ۲.۶ درصدی از تولید علم سالانه‌ی جهانی را برای ایران نشان می‌دهد. بررسی‌های جمعیتی ایران نشان می‌دهد شمار دانشجویان تحصیلات تکمیلی در دو دهه‌ی گذشته ده برابر شده است که رشد تولیدات علمی را نیز موجب می‌شود؛ اما در مقابل تعداد اعضای هیئت‌علمی دانشگاه‌های ایران متناسب با رشد تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی افزایش نیافته که همین مورد به کیفیت آموزش و تحقیق در ایران ضربه زده است. دانشگاه‌ها به سبب سرمایه‌گذاری بزرگ در حوزه‌ی آموزش عالی، به‌جای هدایت این ظرفیت عظیم، بر انتشار مقالات متمرکز شده و برداشت اشتباه و فانتزی از پیشرفت علم موجب شده دستاوردهای علمی سهم بسیار کمی در بهبود رفاه مردم ایران داشته باشند و حباب انتشار مقاله به نام مدرنیته و توسعه شکل بگیرد. ایرانی‌ها طی دو دهه‌ی گذشته به بیست‌ویکمین کشور جهان در تولید علم تبدیل شده‌اند و میزان انتشار سالانه مقالات در ایران رشد پنجاه برابری داشته درحالی‌که روند جهانی حاکی از افزایش سه برابری انتشار مقالات به‌صورت سالیانه است. تأکید بر انتشار مقاله، استخدام اعضای هیئت‌علمی با این معیار، تأکید سیاست‌گذاران کلان بر این موضوع و عدم نگاه انتقادی در این موضوع، وضعیتی را موجب شده تا اعضای هیئت‌علمی و دانشجویان تبدیل به ماشین چاپ مقاله شوند و اعضا و فعالان دانشگاهی ایران در چرخه‌ای باطل تحقیقات خود را از نظر مواد و محتویات تحقیقاتی غیرقابل‌اعتماد کنند؛ اما فارغ از کیفیت مقالات تولیدی، نگاه و